

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regete Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... 840 Lej.
Fél évre ... 420 Lej.
Negyed évre ... 210 Lej.
Havonta ... 70 Lej.

Hirdetések díjazás szerint.

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

A harmadfél milliós

vasuti sikkasztás letartóztatottjai már hónapok óta ülnek az aradi ügyészség fogházában előzetes letartóztatásban, anélkül, hogy ügyükben a vizsgálatot lefolytatták volna. A multkor arról cikkezünk érdeklődésünkben, hogy az asszonyaik küldöttséget vezettek az aradi törvényszék elnökségéhez és kérték, hogy férjeik: a letartóztatásban levő vasuti tisztviselők ellen a vizsgálatot mielőbb folytassák le; tüzzenek ki főtárgyalást ügyükben, a bűnösök vegyék el méltó büntetésüket, de az ártatlanokat bocsássák szabadon. Az asszonyok sirva panaszták el a bírónak, hogy a vizsgálati fogságban tartottak, mind több gyermekes családapák, kenyérkeresők: a vizsgálat befejezéséig viszont a családtagok nem kapják az államvasutaktól a fizetésüket. Asszonyok, gyermekek éheznek, családok mennek tönkre az ügy húzódása miatt, sokan már a butoraikat is kenyérral cserélték fel és a pusztai földön töltik kétségek között az éjszakákat.

Most az államügyész azzal felel a siralmakra, hogy a törvény rideg betűihez alkalmazkodva, pusztai gyanúkok alapján megvonja a szabadulást váró raboktól az eddigi csekély kedvezményt is. Azt, hogy egy nemrég kiszabadult rabtársuk és kollegájuk kiüvöltésére élelmezhesse őket. Kétségtelen, hogy ez az intézkedés az államügyész diskrecionális joga. Nem is törvénytelenéget látunk ebben, midőn hozzászólunk, de emberiesre apellálunk és szeretnénk, ha a hideg és rideg törvényparagrafusokból egy kis melegség áradna ki. Egy csomó intellektuel új sikkasztás vádjával vizsgálati fogságban az aradi cellákban. Az igazság még nem süttötte rájuk a Kainbélyeget. Lehet köztük bűnös, de akad majd közöttük bűntelen is. Ha csak egy ártatlan is lesz közöttük, az már maga megérdemli, hogy a vizsgálatot mielőbb lefolytassák ellene és ő sürgősen megszabadulhasson a megbélyegzett házából, itt kívül síró asszony, éhező gyermekek és pusztai háztájék várja. Krisztus mondta a pusztában Szent Péternek, hogy helytelenül cselekedett, midőn egy csipkelődő méh miatt az egész kaptárt földhöz vágta. Miért bűnhődjenek tehát akkor most is az ártatlanok a bűnösökkel együtt. Mert lesznek ártatlanok is. És végtére is a fogháznak emberjavítás a rendeltetése, miért kell akkor az ártatlanok számára kálváriává avatni?

Az olasz miniszterelnök drámát ír. — A „bubi“ ellen vagy mellett? — Ellopták a halottak fogait. — Kizárják az egri uszókát. — Legyilkolták az utolsó orosz miniszterelnököt. — Hajsza a „Menekülő Zsuzsanna“ után. — Harangszentelés Pecicán. — 3 millió értékű váltót loptak el két aradi tisztviselőtől. — Új kezekben a pesti Király-színház.

Amerikai politikus a leszerelés problémájáról.

Négy ország szüntelenül fegyverkezik. — Az amerikai parlament üdvözli a biztonsági paktum létrejöttét.

Londonból táviratozzák: A williamstowni politikai intézet rendkívül érdekes eseménye Frederic előkelő amerikai politikus nyilatkozata, aki a leszerelési problémával kapcsolatban kijelentette, hogy az új világháború kikerülhetetlen, ha Európa államai nem egyeznek meg a leszerelés kérdésében. Szerinte Franciaország, Olaszország, Oroszország és Lengyelország szüntelenül fegyverkezik. Ha a leszerelés kérdését nem sikerül elintézni, akkor sor kerül arra, hogy az európai államférfiak helyét katonai diktátorok foglalják el.

Newyorkból táviratozzák: Coolidge, az Egyesült Államok elnö-

ke ma a Fehér Házban kijelentette, hogy örömmel üdvözli a biztonsági paktum létrejöttét és ebben az ügyben kezdeményezően lép fel. A paktum szerinte lényegesen előrevinné az európai államok leszerelésének kilátásait.

(London, július 29.) Anglia párisi nagykövete tegnap átnyújtotta Briandnak az angol kormány ideiglenes válaszát a német biztonsági jegyzékhez fűzött francia megjegyzésekre vonatkozólag. — Ugy látszik, Anglia mégis eláll attól a tervtől, hogy a biztonsági kérdésben nemzetközi konferenciát hívjon össze. Ennek oka a francia kormány követelésének túlzott volta.

Abd el Krim békeajánlatot tett.

Ellentétes hírek Párisban. — Ellített francia képviselők. — A marokkóharotér egyelőre csendes.

(Páris, július 29.) A francia fővárosban a legkülönbözőbb hírek terjedtek el arról, hogy Abd el Krim békeajánlatot tett a francia kormánynak. Briand külügyminiszter ezekkel a hírekkel kapcsolatban kijelentette, hogy Abd el Krim eddig békeajánlatot nem tett. A hamis hírek terjesztői ellen a kormány megtette a megtorló intézkedéseket. Ezzel szemben a lapok fenntartják azt a közlésüket, amely szerint Franciaország és Spanyolország megtették békeajánlatukat a felkelővezérnek, aki azonban erre eddig még nem válaszolt. A marokkói háború ellen Párisban élénk tevékenységet fejtenek ki a szélső baloldali pártok. A kommunista munkaszövetség helyiségében a Humanité-ben megjelent közlemény miatt, — amely a katonákat arra szólítja fel, hogy barátkozzanak össze a riff-kabilokkal —

házkutatást tartottak és ez alkálommal iratokat foglaltak le. Vailant-Couturier és Cachin kommunista képviselőket azért, mert a katonákat engedetlenségre szólították fel, fél esztendei fogházra és ezer frank pénzbüntetésre ítélték.

Különbő az egész harcúton nyugalom van. A riff-kabilok megtámadták ugyan a francia front centrumának egyik állását és hatalmukba kerítették, de aztán felgyújtották és visszavonultak. A franciák törzseket a visszavonulókkal hurcolták. Azokat reguláris riff-csapatokat, amelyeket a francia frontról kivontak, most a spanyol frontra irányították. Legújabb jelentések szerint a francia és a spanyol szocialista sajtó erősen követeli, hogy Abd el Krim őszinte békefelajánlását fogadják el és szüntessék be az ellenségeskedéseket. A francia-

csapatokat újra átcsoportosították és ismét Liautey tábornagyot neveztek a szárazföldi és tengeri marokkói francia haderők parancsnokának.

Románia és a Duna-bizottság konfliktusa.

(Bucuresti, július 29.) Genfből jelentik, hogy a Románia és az Európai Duna-bizottság között keletkezett ellentétet megvizsgálására kiküldött bizottság előterjesztette jelentését, amely szerint szigorúan jogi szempontból bírálva az ügyet, Romániának igaz van. Ugyanis az Európai Duna-bizottság a Braila-galati zónában egy, a háború előtt Londonban, Franciaország, Anglia és Olaszország között létrejött egyezmény alapján gyakorolja a jurisdiccionalist. Ez a szerződés azonban Románia hozzájárulása nélkül jött létre, tehát nem lehet kötelező a román államra. Miután azonban a román kormány évek óta keresztül hallgatolagosan türte ennek a szerződésnek az érvényét, a bizottság azt a megoldást javasolta, hogy az Európai Duna-bizottság határozatait ezen túl az említett zónában kizárólag a román kormánynak legyen joga végrehajtani.

A besszarábiai helyzet.

(Bucuresti, július 29.) Ma délután a kormány tagjai minisztertanácsot tartottak Bratianu Ionel elnöklése mellett. Inculet besszarábiai miniszter ismertette az ottani helyzetet, amelyet kielégítőnek tart. A besszarábiai közigazgatás a miniszter véleménye szerint leg alább olyan jó, mint az okiráltság. Javaslatára a minisztertanács utasítani fogja a besszarábiai pénzügyigazgatóságokat, hogy az adóbejárástoknál kiméletesen járjanak el. A minisztertanácsot ma este folytatják.

Az ellenzék és a választás

Bucurestiből jelentik: A Parasztpárt és a Nemzeti Párt központi vezetősége tegnap ülést tartott, melyen azt tárgyalták, hogy a mezőgazdasági kamara választásain a két párt milyen ismertető jellel lássa el szavazólapjait. A megegyezés szerint Erdélyben a nemzeti párt a kasza, a parasztpárt pedig a csatolt területeken és a Regában a sarló jelvényét fogja szavazólapjaira nyomtatni. A megegyezés döntő jelentőségű és ellenzéki körökben nagy megelégedést keltett, mert tudvalevő, hogy a két párt együtt indul harcba a kormány jelöltjei ellen. A választásokat még nem írták ki, a korteskedést azonban minden vonalon megkezdték.

Árkinék két felesége van és mégis nőfien . . .

Jurcsa pör a bécsi bíróságon

Bécsből írják nekünk: Az egyik ottani bíróság nem minden napi esettel volt kénytelen foglalkozni. Peters Ferdinánd 19 éves bankhivatalnok három esztendővel ezelőtt intim barátságra lépett Hübner Anna gépirókisasszonnyal. Ennek a barátságnak következményei lettek, a leány egyszer egy fiúgyermeknek s egyszer egy leánygyermeknek adott életet. Peters nem hagyta cserben gyermekének anyját.

— Amíg nekem van, — mondotta neki — neked is lesz. Ne félj semmit, kötelességemnek tartom, hogy tisztességesen gondoskodjam rólad.

Gondoskodott is, de eközben egy másik gépirókisasszonnyal is merkedett meg, Freudner Helénával. Ennek az ismeretségnek is következményei lettek s a fiatal bankhivatalnok ezt sem tagadta meg, Helénáról és gyermekéről is gondoskodott. Ugy osztotta be magának a dolgot, hogy az egyik vasárnap Hübner Annával volt, a következő vasárnapon pedig Freudner Helénával szórakozott. Egy ilyen „másik” vasárnapon történt, hogy Hübner Anna megpillantotta barátját Freudner Helénával az uccán karonfogva. Rettenetes patálat csapott.

— Micsoda — kiáltotta — nekem azt hazudtad, hogy minden második vasárnapon szüleidhez megysz és most itt látlak ezzel a . . .

A következő pillanatban neki esett a hivatalnoknak s össze-viszsa pofozta. A fiatal ember nem védekezett s így az inzultus egyoldalt volt. Hübner Anna azonban nemcsak barátját akarta megbüntetni, hanem a másikat is. Neki ment a leánynak s őt is ütötte, ahol érte.

— Te, te, — sivitotta — te utolsó, te elcsábítottad a férjemet.

Heléna nem türte nélkül sem az ütések, sem az inzultusokat, védekezni próbált, de Anna ok vehemenciával hajtotta végre a támadást, hogy nem bírt vele. Heléna másnap ügyvédnek adta át ezt a dolgot és így a bíróság elé került.

— Jogosan tettem azt, amit tettem, — védekezett Hübner Anna, — elvégre nem kell némi hübnöm, hogy elvegyék tőlem azt a férfit, aki gyermekeimnek az apja.

— Ugy tudom, — vetette ellené a bíró — hogy, önök mincsenek megesküdve.

Hübner Anna emelt fővel válaszolt:

— Nem vagyunk megesküdve, de ez nem változtat azon a tényen, hogy ez a férfi az enyém. Isten és ember előtt jogom volt megfenyíteni azt, aki elakarta őt velem tőlem . . .

A bíró figyelemztette a vádlott nőt, hogy „az a férfi” körülbelül ugyanolyan joggal a másik nőé is, hiszen vele is nagyon intim barátságban volt.

— Az nem tesz semmit, — válaszolta hevesen Hübner Anna — az elsőbség az enyém, nekem megvallotta, hogy én előttem soha más nővel még nem volt dolga.

— No még csak az kellett volna, — jegyezte meg a bíró. — Hiszen abban az időben nem lehetett több mint tizenhatéves.

Peters Ferdinánd nem tagadta, hogy nem járt el egészen korrektül, amikor Helénával is kikezdett, de azzal védekezett, hogy nagyon gyenge természete van.

— Ettől eltekintve, — folytatta — én azt hiszem, hogy korrektül jártam el, elvégre mind a két nővel szemben teljesítettem a kötelességemet. Támogattam őket és gyermekeiket. Ha hübnötam is, ezt a hibámat jóvá tettem úgy, a hogy lehetett.

A védő azon a címen kérte Hübnernek a fölmentését, hogy

az elsőség jogára támaszkodva követte el felháborodásában a terhére rótt cselekményt. A bíró elfogadta ezt a védekezést s fölmentette a testi sértés vádját. Amikor a panaszoszó megballagott a fölmentő ítéletet, éktelen haragra gerjedt.

— Hiaktalan, ilyen nőt fölmentenek, — kiáltotta torkaszakadtából — ez is csak köztársaságban történhetik. Fellebbezek az ilyen ítélet ellen.

A bíró csendre tartotta és azután berekesztette a tárgyalást.

Nem lehet ágyukkal elfojtani a petroleumkutak tüzeit.

(Bucurest, július 29.) A moreni-i petroleumtüzet ezidétig nem sikerült elfojtani. Az ágyuk felhasználása nem bizonyult célravezetőnek, mert a tűz továbbterjedésének veszélyét idézte elő. A hatóságok elhatározták, hogy teljesen izolálják a kigyulladt szondát, mert arra a meggyőződésre jutottak, hogy csak az erupció által kilövellő kátránygázok teljes elégése után következhet be a tűz teljes lokalizálása. Mindez azonban előreláthatólag csak három- négy hét múlva fog bekövetkezni.

A miniszterelnök drámát ír.

Mussolini új darabja, a „Kezdődik”. — Newyorkban mutatják be a fascista vezér drámáját.

(Milánó, 1925. július 29.) Nemsrégiben hírt adott a Közlöny arról, hogy Mussolini legközelebb mint drámaíró fog bemutatkozni a közönségnek. Az olasz miniszterelnök most már a darab címére vonatkozólag is határozott és a darabnak, amelyet legelőször Newyorkban mutatnak be „Kezdődik . . .” címmel, Mária Bazzi, a milánói Olympia művésznője lesz a főszereplője. Mussolini már alá is írta a szerződést és amint a darab harmadik felvonásával teljesen elkészül, Mária Bazzi Newyorkba utazik, hogy a próbákat megkezdhesse. A napokban Mária Bazzi felkereste egy újságíró, hogy nyilatkozzék új szerepéről. A művésznő a legteljesebb elragadtatás hangján beszélt Mussolini drámájáról és a darab megsejteléig így válaszolt:

A „Kezdődik” első felvonása elhagyott kis téren játszik. Sötét éjszaka van, csak egy kis kávéház lámpái világítanak. A kávéház teraszán három éjszakai vendég beszélget. Az egyik egy lezülköt heggedutanár, akit nyomorúsága egészén különleges életfilozófiára tanított, a másik öreg, kiszolgált katona, a harmadik igazi csirkefogó típus, se apja, se anyja, fiatal, könnyelmű, de olyan nézetei vannak, mint egy igazi gentlemannek. Itt ülnek minden este és hallgatják két szerepcséttlen vándormuzsikuszik játékat, egy öreg vak hegedűsnek és leánynak muzsikáját. Most megjelenik a kávéházban egy világfi, aki szerelmes a vak hegedűs leányába. Az ismeretlen biztos fellépése, hízogó szavai, eleganciája nagy hatással vannak a leányra, aki vágyódik, hogy megismerje az élet szépségeit. A világfi pedig mind hevesebben ostromolja a leányt, akit azonban félelemmel tölt el az idegen férfi ajánlata. Miután a vendégek eltávoztak, asztalához hívja a leányt és kezdődik a szép szavak játéka, amelyet hirtelen egy sip és hangja zavar meg. A csirkefogó ott áll az ucca sarkán és kezében villog a tör. A csábító int a pincérnek, hogy oltsa el a lámpákat. Azután felkészül a küzdelemre . . . Ezzel

végződik az első felvonás.

A második felvonásban a csábító lakásán vagyunk. Hűvös megfontoltsággal folytatja küzdelmét a leányért. Az egész felvonás nem egyéb, mint a leány elcsábításának története. Nagy estebéd, pezsgó, az öreg muzsikuszik részeg, mámor, de a leány még ellenáll. A szép szavak azonban lassan, lassan megmérgezik a leányt. Szinte öntudatlanul dobja magát oda az idegen embernek. És amikor meg történt, ami nem volt elkerülhető, a csábító idegen, szívtelenül közli kedvesével, hogy elutazik és nem látja őt többé soha. Mariola — így hívják a leányt — kétségbeesetten veti magát a férfi elé és így szól:

— Ne utazz el, ne utazz el, a tied vagyok, tegyél velem, amit akarsz.

Nagyjából ez a két felvonás tartalma. Hogy a harmadik felvonásban hogyan fogja Mussolini megoldani drámáját, arra nézve nem nyilatkozott nekem határozottan a miniszterelnök, mert még gondolkodik többféle megoldás felett.

Ha ez a dráma is úgy fog sikerülni Mussolinának, mint a kormányrajutás, akkor sok száz előadást fog megérni a „Kezdődik . . .”, amely kétségtelenül ügyesen kezdődik, de a közepe mintha kissé banális volna. De egy miniszterelnöknek, ha drámát ír, sok mindent elűzhet a közönség.

A Cadum Kenőcs a kiütéseket eltünteti

A Cadum-kenőcs a kiütéseket szárítja és eltünteti, egészséges, sima bőrt csinál. A bőrbajokból származó szenvedéseket el lehet kerülni, ha idejében használjuk ezt a csodálatos gyógyszerert. Rögtön véget vet a viszketőségnek, a bőr minden daganatát vagy gyuladást enyhíti és gyógyítja. A Cadum-kenőcs fenséges az egzéma, furunkulózis, orbánc, rüh, gyuladás, kiütés, reszelés, kéz, hemoroidok, fekély, var, kopaszág, csipések ellen. Kapható: gyógyszerárakban és drogériákban. Nagyban: Standard drogériában, Bucuresti. 8972

A klérus támogatója Caillaux aranykölcsonét.

Párisból jelentik: Politikai körökben feltűnést keltett Dubois bíborosnak egy nagy katolikus hetében megjelent felhívása a katolikusokhoz, hogy jegyezzék Caillaux aranykölcsonét. Ebben az egyházi protekcióban új bizonyítékát látják annak, hogy Caillauxnak befolyásos emberei vannak a katolikus vezetők között.

Fonnet államtitkár, Elszász Dóttarangiában személyesen énrnt kezésbe lépett az ottani katolikus körökkel, hogy meghallgassa az elszázi katolikusok kívánságait arra vonatkozólag, miképen rendezzék a viszonyt a kormány és az egyház között, beleértve az iskoláigyet is. Fonnet kiküldetése az első lépés azoknak az ígéreteknek a betartása felé, amelyeket a Painlevé-kabinet tett a katolikusoknak általában és különösen az elszázi katolikusoknak.

Harangszentelés Pecicán.

Életemelő ünnepek a gör. keleti templomban.

(Saját tudósítónktól.) Végre felvirradt a várva várt nap, amire Pecica lakosai valláskülömbőség nélkül készültek, hogy felszentelhessek a közösi gör. keleti román templom újonnan készült négy harangját. Az új harangokat Biszák József ghoroci harangöntőmester készítette. Az ünnepély, lefolyása a következő volt: A vasárnap reggeli órákban fényes papi segédlettel és litániával kimentek az állomáson levő harangokért a gör. keleti hívők, ahonnan rövid más után bekisérték a templomhoz. Utána kezdetét vette a délelőtti litánia, majd a harangszentelés processzusa következett, melyet Vattan József kerületi esperes celebrált a kerületében lévő egyházak papjainak segédletével. A szenteléshez az aradi katonazenekar és a helybeli egyházi dalárda szolgáltatták a zenei kíséretet. A közösi aprajagyja részt vett e leletemelő szép ünnepélyen, melynek soraiban ott láttuk Fazekas Ludovic primpretort, Balan pretort, Veres és Gurgiu közösi főjegyzőket.

A szentelés befejeztével Vattan kerületi esperes emelkedett szólásra és tartalmas beszédben ismertette az új harangok szükségességét. Megemlékezett a hívők áldozatkészségéről, amely lehetővé tette az új harangok beszerzését. Ezután kezdetét vette a harangoknak a toronyba való felhívása. Érdekes látványt nyújtott, amikor a 12 mázsás legnagyobb harangot a levegőben emelkedni láttuk, ezt követte a 9 mázsás, majd az öt mázsás és végül a 2 mázsás harang felhívása.

Délben a helybeli Kaszinó éttermében fényes bankett volt, melyen számosan vettek részt és ez alkalommal több felkőszöntő hangzott el. Este ugyancsak a kaszinó összes termeiben koncert volt, melyen különösen a dalárda értosztatlan nagy sikert el Ratiu Joan áll. tanító vezetése alatt. A szereplők közül különösen Josana a Victoria takarékpénztár helybeli fiókjának tisztviselője érdemel kiemelés az általa előadott monologszámjaival. Végül tánc volt, mely a késő hajnali órákig tartott.

Ellopták a halottak fogait.

Drezdából jelenik: Sulyos vizsgálásoknak jöttek nyomára a drezdai krematóriumban. A rendőrség már régebben megfigyelés alá helyezte a krematórium néhány munkását és csakhamar rájöttek arra, hogy több munkás a halottak szájából aranyfogakat, plombákat lopott ki, a halottakról levették az ineket, sőt virágokat és a hamvakat tartalmazó urnákat is ellopták és a városban értékesítették. A halottak hamvait pedig a többi urnába osztották széjjel s így majdnem minden urnában több halott hamvait keverték össze. A nyomozás eredményéről értesítették a krematórium vezetőségét, amely azonnal elbocsátotta a munkásokat. A bűnvádi eljárás megindult ellenük. Az eset híre a városba is kiszivárgott és a közönség között általános izgalmat okozott. A nyomozás folyik tovább.

Három millió értékű váltót loptak az aradi „Patria” egyik tisztv. selőjétől.

A cég felhívása a közönséghez.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi „Patria” faértékesítő részvénytársaság két tisztviselője az elmúlt napon a targumuresi (marosvásárhelyi) fiók részére hat darab egyenként 500.000 lej értékben kiállított elfogadványt vitt magával az ottani fióktelep elsejére esedékes 3 millió lej fizetési kötelezettségének teljesítésére. Az elfogadványokat Jellinek és Heller igazgatók irták alá és előzetes megállapodás szerint a targumuresi (marosvásárhelyi) Agrár Takarékpénztár számoltta volna le. Tegnap aztán távirat érkezett a céghez Marosvásárhelyről, amelyben az egyik tisztviselő röviden jelenti, hogy a hat darab félmillió értékű elfogadványt ismeretlen tettesek, valószínűleg az éjszakai utazás alatt, kilopták a zsebéből. A távirat vétele után a Patria igazgatósága azonnal jelentést tett az aradi rendőrségen a lopásról, ahonnan táviratban értesítették az összes városok rendőrfőnökségét. A Patria ugyancsak táviratozott Erdély minden számottevő pénzügyzetének, figyelmeztette őket, hogy az elfogadványokat ne számítolják le és szerkesztőségünk útján is megismétli glábbi kérelmét:

— A „Patria” S. A. R. pentru exploatarea lemnelor” aradi cég ezúton hozza nyilvánosságra hogy folyó hó 27-én Arad—Marosvásárhely között hat darab, egyenként 500.000 lejre kiállított, 83—88. sorszámú, Jellinek és Heller igazgatók aláírásával ellátott elfogadványokat a cég egyik tisztviselőjétől ismeretlen tettes ellopott. Miután a váltók érvénytelenítése végett a szükséges eljárás már folyamatban van, felhívjuk a bankok és a t. közönség figyelmét, hogy amennyiben bárki a fent megjelölt váltókat leszámítottatni vagy elzalogosítani akarná, miután az értékpapírok tulajdonába jogtalanul jutott, az illetőt azonnal letartóztatni kériük.

Legyilkolták az utolsó orosz miniszterelnököt.

Oroszországban újra bírói ítélet nélkül végeznek ki embereket. 18 kivégzés, 60 deportálás. — Ki volt Galytzin Miklós herceg.

Párisból táviratozzák: A világsajtóban a legnagyobb elkeseredés és megbotránkozás hangján írják az újabb oroszországi kivégzésekről. Szikratávirati értesülés szerint július harmadikán éjszaka Szentpéterváron bírói ítélet nélkül agyonlőtték tizen-nyolc volt cári katonatisztet, a „Sándor cár” liceum volt növendékeit, közöttük a hetvenhatéves Galytzin Miklós herceget is, az utolsó cári kormány miniszterelnökét. Ugyanekkor hatvan személyt bírói ítélet nélkül deportáltak Szibériába.

Ezt a híradást a két legkomolyabb európai sajtóiroda: az Agence Havas és Reuter adta át a napilapoknak Szentpétervári távirat nyomán. A szavahihetőségükhöz tehát kétség sem férhet. Oroszország, a szovjet e szerint ismét tobzódik a vérben, újra mülködésbe hozták a kötelek, golyót és az élőhalált jelentő szibériai ölbányák is új szerencsétlenekeket nyelnek a föld alá örökre. Csak úgy, mint esztendőkkor ez előtt. Mert a pauza, ami a gyilkosságok és jusztizmordok végtelen sorozatában beállott, nem volt végleges, csak időleges. Oroszországban újra fellobogott a bosszúállás lángja és az indulatok nem ismernek határt. A bolsevizmus világhódító útjában megtorpant, a polgári berendezkedésű államok határain nem tud áttörni, sem a nyári napfényben csillogó szovjetszuronyokkal, sem pedig a boldog békevilágból ismert guruló rubelekkel. A szovjet azonban, ha már az egész világon elterjedni nem bír, hát legalább világhírre akar szert tenni. Még gyilkosságok és rémdrámák rendezése árán is, — végeredményben: a cél szentesíti az eszközt.

A bolsevizmus tüzzel-vassal irtja az igazi és a vélt ellenségeket, azokat, akik a nekik nem rokonszenves eszméket nem hagyják magukra oktrojálni. Valószínű, hogy a vörös terror rémuralma a szinleg szélcsendes esztendőkkben sem szünetelt, csak gondoskodás történt arról, hogy a bűntények és emberölések híre ne kerüljön ki a mindent számon tartó külföldre. Most azonban már ismét akkora az embervében való tobzódás, hogy egy vakmerő lapudósító az élete kockáztatása árán is leadta titkos táviratban a nagyvilágnak.

A kommunizmus, amely papíron a világ megváltását és a legszebb szociális eszmék uralmát jelentené, a gyakorlatban vesztőhelyet csinált egész országokból. És most kötéli és puszkacsó mindenkinek, aki nem akar szovjetet. Puszkacsó elé a tizen-nyolc volt cári tiszttel, akinek bizonyosan nincsen más bűnük, minthogy fiatal korukban a katonásdit az egyik hatalmas muszka császárral által alapított kadétiskolában tanultak. Aligha lehetett más bűnük, ha a világot megváltani akaró szovjeturalom minden bírói eljárás, minden törvényesség nélkül állította őket a falhoz. Egész bizonyos, hogy ártatlan emberek vére hullott a szentpé-

tervári éjszakába, mert a szovjet csak akkor gyilkoltat sutytyomban, — az egyéni akcióktól eltekintve — ha nem tud a bűnösöknek nyilvánítottak ellen hivatalosan eljárni.

De mit vért a szegény, hetvenhatéves, hófehér szakállú Galytzin herceg?! Aki, moha II. Miklós cár rokona volt és a háborút viselő Oroszország miniszterelnöke, pacifista érzelméi miatt bukott ki a miniszterelnöki bársonyszékéből és lett kegyvesztetté: a Bajkál-tó jégvidékére

küldték — Kormányzóknak. Az a Galytzin herceg, — gerinctelen, gyáva politikus — aki játékszer lehetett a világoralomra vagyó bolsevista-éra kezében, mert elsőnek sietett letenni a hűségesskürt a vörös kormányzat kezébe és bizonyára senmi mást nem akart, mint egy kis koncot, cserébe a köpenyefordításért. Olyan nagyon követezte ez a vénember a Bajkál-tó kormányzati jogát, hogy, el kellett tenni őt láb alól? Vagy a szovjet megölette őt is — azért, hogy ölethessen? Nem tudjuk. Galytzin herceg azonban és tizenhét volt tisztársa meghaltak július harmadikára virradó éjszakán a szentpétervári erőd kazamatáiban az Isten és a szovjet kifürkészhetetlen akaratából.

Vihar

a bányászok nemzetközi kongresszusán

A németek ellene vannak az angolok által javasolt világsztrájknak. — A bányatulajdonosok javaslata a munkások előtt.

(Páris, 1925. július 29.) A bányamunkások internacionális ülését Smith elnöklésével a tegnapi napon megnyitották. A kongresszusra Anglia, Belgium, Csehszlovákia, Hollandia, Németország és Franciaország küldött delegátusokat, míg Amerika és Ausztrália kiküldöttei táviratilag mentették ki magukat. A kongresszus első napjának napirendjén a bányamunkások kritikus helyzete, de különösen az angol szénbányászkrízis szerepelt. A javaslat felett élénk vita keletkezett, mivel az angolok kérték, hogy a kongresszus mondja ki az angol bányászsztrájk esetére az egész világ bányászainak sztrájkba lépését. Az indítvány elfogadása ellen a német kiküldöttek erősen tiltakoztak és előre kimondták, hogy az esetleges angol sztrájk esetén a német bányászok továbbra is dolgozni fognak. A hosszú vita után az internacionális kongresszus kimondta, hogy ha nem is fogadhatja el az angolok által javasolt világsztrájkot, mindenesetre kéri a többi országok bányászvezetőségét, hogy az angol sztrájk esetén a produktót olyan mértékben csökkentsék, ami által nem válhatnak veszedelmessé a sztrájkoló angol bányászokra. A kongresszus további határozata értelmében megkeresést intéznek a szállítómunkások szakszervezeteihez, hogy a szervezetek akadályozzák meg az angol bányászsztrájk ideje alatt a külföldi szénszállítások lebonyolítását.

(London, 1925. július 29.) Hír szerint Londonban az éjjel minisztertanácsot tartottak, amelyen a bányatulajdonosoknak előterjesztett javaslatát az angol bányamozgalom kérdéseiről tárgyalták. A kiszivárgott hírek szerint a kormány hozzájárul ahhoz, hogy a kizárásokat egyelőre visszavonják és hogy a válságot elkerüljék, a kormány kötelezi magát az anyagi válsággal küzdő bányák támogatására. Baldwin miniszterelnök javaslatára a kormány a bányatulajdonosok számára nagyobb kamatmentes állami kölcsönt szavazott meg, amelyet a szénbányák depressziós periódusa után fizetné

nek vissza. A kölcsönnek szociális célja is van, mert ezáltal fenn tarthatók az eddigi bérfizetések, viszont a szénárak fokozottan esni fognak. A minisztertanácson megállapították, hogy a helyzet elmérgesedéséhez nagyban hozzájárult az a körülmény, hogy Anglia elsette visszatérését az aranyvalutához.

Londonból táviratozzák: Az angol bányatulajdonosok és a bányászok között a közvetítés tovább folyik. A munkások szerint az előidézett krízisért őket nem terheli felelősség, mivel az előállított helyzetet a hirtelen jött gazdasági roppanás okozta. A delegált bizottság szerint a munkások által támasztott bérkövetelés elfogadása okvetlenül szükséges.

(London, július 29.) A bányamunkások nemzetközi szövetségének végrehajtó bizottsága határozati javaslatot fogadott el, amelyben tiltakozik az angol munkaadóknak munkabérleszállítási akciója ellen. Követeli a szövetség a bányák nacionalizálását, a termelés nemzetközi megállapítását és szolidaritását fejezi ki az angol bányamunkásokkal szemben, amennyiben ezek a munka beszüntetésére kényszerülnének. Baldwin miniszterelnök tegnap ismét tárgyalt a bányatulajdonosok és a bányászok képviselőivel. A lapok azt hiszik, hogy a miniszterelnöknek sikerült rábírní a bányatulajdonosokat a bérleszállítási határozat és az augusztus elsejére bejelentett munkákizárás visszavonására.

— Megakadályozták Kínában az angolok partraszállását. Honkongból táviratozzák: Egy angol személyszállító gőzös megérkezésekor a kínaiak nagy tömegben lepték el a partot és megakadályozták, hogy az utasok partraszálljanak és élénken tüntettek az idegenek ellen. Az esetről azonnal értesítették a nagyhatalmak kínai vizeken tartózkodó flottáját és két odaérkezett cirkáló helyre is állította a rendet.

A „bubi“ ellen vagy mellett.

idegbetegségekre vezethet a rövid haj. — Egy híres egyetemi tanár érdekes megfigyelése.

(Saját tudósítónktól.) A bubifrizura divattá vált hóbortja, ha megnyugtató is volt pillanatnyilag abból a szempontból, hogy — fiatalit, egyvel mégis szaporította a koreselek számát. Szigorúan vett értelemben arról van szó, hogy igen sok nő megbánta levágott dus és szép haját. De a divat a legerőszakosabb uralkodó s elég volt, ha egy ismerős utánozta a párisi nőt, a többi is ment utána. Tagadhatatlan, hogy van a bubifrizurában esztétikai szépség és nagyon sok nőnek biztos fölépést is adott ujszerűségével. És az egyetlen divat, ami praktikus is egyszerű mind. Nem kell órák hosszat fésülni, reggel, elég ha az illető hölgy naponta száz-kétszázszor úgy hirtelenében végigfésül rajta. De mint minden divatnál újabb szokásos, itt is előállt az a helyzet, hogy a „szélsőséges“ bubifrizura éppen úgy hódított a felsőtíz-zerben, mint a nagyszágos aszszony szobalányánál. És nincs kizárva, hogy ez az ethikat ok is hozzájárult a bubifrizura-hóbort reakciójának kiváltásához és a hiúságon túl a lélekben társadalmi összeköttetéseket hozott létre. Már nagyon sok nő panaszkodik annyi, hogy befűdött ennek a divatnak és szeretné a régi „gyönyörű dus haját“ visszaszerezni, habár semmi oka sincsen rá, mert a bubifrizura nagyon jól áll neki.

Élénk tükrözi vissza a mai kor általános hangulatát dr. *Hudovernig* Károly budapesti egyetemi tanárnak, a kiváló ideggyógyásznak a divatos betegségekről mondott véleménye:

— A hasonló megbetegedések minket, a női idegélet megfigyelőit, egyáltalán nem lepnek meg. Kétségtelen, hogy a nőknél a szépség után való vágy az élet egyik főuruga és minden olyan esetben, amikor ezt a lelki tényezőt éri csapódás, akkor könnyen idegkomplikációk állhatnak be. A legtöbb nő bubifrizuránál egyszerűen a divatot követi, nem számol a maga természetével és így gyakran megtörténik, hogy utólag felébred benne eddig elfeledett ellenérzése és szeretné az egészet visszacsinálni. A magam prakszisében számtalan olyan eset volt, amikor a női hiúság erős irritációja egészen komoly melankóliás megbetegedést váltott ki, ami néha elmébajjá fokozódott. Az ideggyógyászat megállapítása szerint ezeknél az eseteknél a beteg által elrejtett előidéző ok, így az aktuális betegségnél a bubifrizura, tulajdonképpen nincs szoros összefüggésben az idegrendszer körös elváltozásával, hanem csak indirekt kiváltó momentum, ami a körülmények hosszú láncolata után létrehozta a melankóliás állapotot.

— Az esetek gyógyításánál ugyanazt az eljárást kell követni, mint hasonló megbetegedéseknél. Arra kell törekedni, hogy a lehetőség szerint megszüntessük az indirekt okot és a beteget megfelelőbb lelki hangulatba ringassuk.

Tehát feltétlenül egy újabbformájú lelki betegséget hozott létre a bubifrizura és mert nagyon sok lett a „bubi“ ellen panaszkodó nő, érdekesebb találtak erről a diva-

tos betegségről megkérdezzük dr. *Kupfer* aradi orvost, a kitűnő megfigyelőt, aki véleményét így fejtette ki:

— Véleményem szerint a „bubi“ inkább hóbort, mint divat és ma már sok nő nem bánta, ha nem igazodott volna ehhez a divathoz. Sőt gyakorta előfordult az a körülmény is, hogy a levágás következ-

Forrongás és gyilkosságok Bulgáriában

Szófiából táviratozzák: Bulgáriában helyenként még mindig forrongás van. Caribrod és Curillo környékén rablóbandák garázdálkodnak és most már a grazi kerületet is veszélyeztetik. Filippopol és Grabovo között egy rablóbanda kirabolt hat német turistát. — Makin agrárképviselőt Szisztovban meggyilkolták, Sztamben pedig bombát dobtak a kommunistákat védő felev ügy-

tében a farkon eddig nem tudott szépséghibáké válnak láthatóvá, ami természetesen állandóan idegesíti és befolyásolja. Ez az a kritikus helyzet, amikor a női hárságot sérelem éri s a visszafelé elsült puská megsebzja a gyenge idegrendszert. Természetesen, ez is csak abban az esetben állhat elő, ha az idegességnek egy előre haladottabb esetével állunk szembe. Azután — miután a bosszuhajja nőkről sem csúszottak statisztikát — korai volna leszögezni, hogy a bubifrizura szaporította az idegbajos nők számát.

véd házára. A vármegyei kerületben felfegyverkezett felkelők garázdálkodnak. A szerb-bolgár határ továbbra is zárva marad. A szófiai börtön ma kigyulladt és teljesen leégett. A börtön foglyai voltak *Mavloff* és *Jarev*, a Sztambulnuszky-kormány volt miniszterei, akik mind a ketten bennestek a börtönben. Ugy hírlik, hogy a tüzet szándékosan okozták.

STRAHAZI MŰVÉSZET

Új kezekben a pesti Király-színház.

Elsimul az Unio válsága.

Budapestről táviratozzák: Az Unio színházüzemi részvénytársaság összes igazgatósági tagjai már beleegyeztek abba, hogy Lázár Odön vegye bérbe a Király színházat, amelynek esztendőközön keresztül művészeti igazgatója volt. Lázár Odön személyét a színház művészi és technikai személyzete is garanciának tekintette arra nézve, hogy a színház a jövőben is nívót fog jelenteni és egzisztenciáját biztosítja. Lázár Odön természetesen írásbeli garanciát kért az igazgatósági tagoktól arra, hogy ha netalán csőd következne be, akkor nem veszett kárba az az összeg, amelyet a színházon vesztett. Az igazgatósági tagok ugyanis első helyen táblázták be kisebb-nagyobb követéseiket az Unio ingatlanaira. Ezek között szerepelt Barna Bertalan is, aki jelenleg Amerikában tartózkodik. Minden igazgatósági tag hajlandó volt az írásbeli garanciát megadni, csupán a Barna képviselőt megjelent Popper Odön, az Escomptbank igazgatója tagadta ezt meg. A legutolsó pillanatban azonban kábeltávirat útján megérkezett Barna hozzájárulása is és így Lázár megkapja a garancialevelet, amelynek alapján ő lesz a Király színház új bérelője. A színházüzem szorult helyzetére jellemző, hogy egy Pintér Sándor nevű ismeretlen ember kétfélmilliárd kölcsönt ajánlott fel az Unio színháza számára, rövid lejáratúval és — 75 százalékos kamattal. Érdekes, hogy Csathó, a színház vagyongazdálkodója nem utasította el ezt az ajánlatot, amely a bankok kamatlábát is jóval felülmúlja, hanem további tárgyalásoktól tette függővé annak elfogadását.

* *Janovics Jenő* nem megy Budapestre az Uniohoz. Clujról jelentik: *Janovics Jenő* dr., a magyar színház igazgatója kijelentette az újságíróknak, hogy nem fogadja el a budapesti Unio színházi tröszt ajánlatát.

Németország jóvátételi fizetései.

Londonból jelentik: Az angol kormány ma nyilatkozatot tett az alsóházban és nyilatkozatában kijelenti, hogy Németország jóvátétel fejében eddig készpénzben és természetben 25 millió font sterlinget fizetett, ami kétszerese a jelenleg forgalomban levő magyar bankjegyeknek.

Négy aradi ügyvéd nomádélete.

Atiket kóbor cigányoknak nézték.

(Saját tudósítónktól.) Néhány nappal ezelőtt két heti autókirándulásról tértek vissza Aradra dr. *Miclosi Emál*, dr. *Lufai Cornél*, dr. *Schannen Béla* és dr. *Borneas Julian* aradi, dr. *Givulescu* radnai, dr. *Tripa* clujai ügyvédek. Az ügyvédek nyári kirándulása valószínűleg amerikai módszer szerint folyt le és nem nélkülözött érdekes kalandokat. Két automobilal indultak el Aradról és utjuk Clujon, Marosvásárheiyen, Szovátán, Gyergyószentmiklóson, Tusnádon, Bikszádon, Sibiuon és Algyógyon keresztül vezetett. Meglátogatták a közbeeső nevezetességeket, kirándulóhelyeket. Az ügyvédek a D. V. 26 és az Ar. 101 jelzésű autóval indultak el. Ugy rendezkedtek be, hogy a kirándulás ideje alatt nélkülözniök kellett az otthon kényelmét, a puha ágyakat és az izléselesen feltálat ételket. Bográcsokat, sátorlapokat és halászati eszközöket vittek magukkal, hogy két héten keresztül élvezhessék a szabad, minden kultúrától mentes életet. Az ezernégyszáz kilométeres autótúrán rendszerint a saját maguk által készített sátrakban töltötték az éjszakákat és a társaság tagjai felváltva látták el a szakács szerepét. Frissen sült libák és kacskák voltak állandóan a terítéken, amelyeket úgy szerettek, hogy az autók által elgázolt aprójószágokat kifizették a siránkozó falusiaknak és a szorcsótlenül járt csirkéket és libákat felpakolták az autóra, hogy az éjszaka beálltával biztosítva legyen táplálékuk.

A Maros eredeténél történt, hogy egyik aradi ügyvéd, aki átvette a sofőrtől az autó vezetését, az automobilt behajította egyik patakba. A gép megrongálódott és két napig tartott a kijavítása. A két napot a hegyek között az erdőben kellett töltenie a kirándulóknak. Mindenki strandruhára vetkőzve várta, míg az autó javításával elkészülnek és az időt halászással töltötték el. A közeli községekben csakhamar eiterjedt a híre a furcsa társaságnak. A nagy hegyek lakói tömegesen látogatták a kirándulók tanácsát és eleinte azt hitték, hogy kóbor cigányok telepedtek le a hegyek között. Utközben nagyon sok svájci és angol turistával találkozott, akik nem győzték eléggé csodálni az erdélyi havasok szépségét. A két heti autókirándulás a legszebb emlék, marad az ügyvédeknek, akik elhatározták, hogy évről-évre megfogadják ismételni.

* Hetényi oradea-marei színésziskolája. Erdély egyetlen nyilvános zsinisiskolája augusztus 12-én tartja ez évi vizsgaelőadását, melynek keretében az iskola növendékei fognak tanubizonyosságot tenni arról, hogy hivatalosan a gyengülő erdélyi színigeneráció hiányait pótolni. Az előadás az összes színigazgatók részét vesznék. Itt említtük meg egyúttal, hogy a Hetényi zsinisiskolába a jövő évre a beiratkozások augusztus hó 27-én kezdődnek. Havi tandíj 800 lej. Beiratási díj 800 lej. A tandíj havonta előre fizetendő. Az ajánlkozások Hetényi Elemér igazgató címére az oradea-marci színházhoz intézendők. Az iskolaév szeptember hó 1-én kezdődik.

Az aradi jegyzőtanfolyamot befejezték.

A tanfolyamon hetvennyolcan vettek részt.

Az aradi jegyzőtiskola záróvizsgái ma délután négy órakor kezdődtek meg a vármegyeháza második épületében. A vizsgálatok első napján csak írásbeli volt és ennek eredményét holnap vizsgálják felül s akkor fogják kihirdetni a vizsgáló-bizottság határozatát. Ma minden hallgatónak két tételt kellett kidolgozni. Egy elméletit és egy gyakorlatit. A tételleket tíz vizsgatétel közül húzták ki. A vizsgaidőt délután fél hét órakor zárták le és a dolgozatokat akkor szedték össze. A vizsgáztató bizottság elnöke dr. *Varariu* belügyi vezérfelügyelő volt és tagjai dr. *Robu* János főpolgármester, dr. *Lázár* Agoston alispán, dr. *Petrutiu* Iustin megyei főügyész, *Petrutiu* Aron megyei főjegyző, *Boneu* Vazul megyei főjegyző, dr. *Moisa* György megyei jegyző, címzetes főszolgabíró, dr. *Bradean* Athanaz megyei főorvos, dr. *Nichin* János megyei jegyző és *Stanca* Ervin főszámvevő. A szóbeli vizsgálatok kezdetének idejét pénteken reggel nyolc órakor közlik a hallgatókkal és ezeken a vizsgálatokon a bizottságban részt fog venni *Mihulin* Miklós középiskolai igazgató is. Az írásbeli vizsgákon 78 hallgató jelent meg.

HIREK

Új örömet hozott a nyár.

Örömet hirdettek nektek, a megsanyargatott férjek, kik két-égbeesve várjátok a tavaszt, sárva a nyarat, szomoruan az őszt és leégve a telet. Örüljétek ti, kiknek asszonyaik s leányaik együtt akarnak haladni a divattal, mert ez az együttthaladás visz benneteket pusztulásba. Kétszázatok felézt az öleletes, azt a nagyszerű feltalálót, aki csodálatos kreációjával megnyugvást hozott nektek. Adjatok hátát neki, emeljétek szobrot, de ne márványból, vagy bronzból, hanem édeskés, savanykás hűsítő cukrokból, mert megérdemli. Nem fontos már a divatos kalap, selyemruha, harisnya s színes cipő: ezek mind drága pénzbe kerülnek és a sok pénzt nektek kellett kiverjétekeznetek. Van már új divat, ami ezerszeresen olcsóbb, ami sikkes és elegáns, ami nélkül ma már nem tarthatós az uccán végigmenni. Te vigasztalásra szoruló embertársam, aki örömet akarsz szerezni családodnak, nyulj a mellény zsebedbe, végy ki néhány lejt s már megszerezheted ezt az örömet. És meg is szerzed. Nézz el a kórora, menj ki a strandra, látogasd meg a parkokat, színházat, mozi, sporttelepet, budoárt, ebédlőt, cseledszobát és hivatalokat, mindenütt tapasztalhatod, hogy nem volt még divat, amely ilyen csodálatos gyorsasággal hódított volna, de nem volt divat, amely ilyen kevés gondot okozott volna a férjeknek, a családapáknak. Ezt a csodálatos divatot mindenképp meg kell dicsőítened. Itt nem kell dicsőítened. Egyformán használják nők, férfiak, fiúk és lányok és egyformán jól áll mindenkinek.

Ez az új divat igen formás és dolog. Könnyen felszerelhető mindenkire. Színe rózsás, sárga, vagy világoszöld. Nem tart hosszú ideig, azonban olcsóságánál fogva mindenki könnyen pótolhatja. — Akik használják — már pedig mindenképp él vele — egy kis rúdszékán a jobb kezükben szokták tartani és időnként a szájukhoz emelik. Ilyenkor gracióz mozdulattal beledugják a szájukba és hallható cuppogással kuzzák ismét kifelé. Egy kissé ragacsos ugyan a hölgyek szája és keze, de ezt hamar meg lehet szokni. A neve Nyálóka. (p. g—d)

— Ferdinánd király utazása. Bucurestiből jelentik: Ferdinánd király római útjáról elterjedt hírek nem felelnek meg a valóságnak. Öfelsége még Deawillében tartózkodik és ott marad augusztus 10-ig. Azután Párisba utazik, majd az Angliából visszatérő Mária királynéval együtt meglátogatják weimburgi kastélyukat. Svájcban tíz napig tartózkodik a királyi pár, azután egyenesen hazatér.

— A miniszterelnök Karlsbadban. Bucurestiből jelentik: Bratianu Jonel miniszterelnök augusztus második felében utazik Karlsbadba.

— Averescu tábornok meglátogatta az üdülő királyt. Bucurestiből jelentik: Politikai körökben élénk kommentálás tárgyát képezi az a hír, hogy Averescu tábornok meglátogatta Ferdinánd királyt Bagnolesben.

Amerika nem ad kölcsönt Romániának.

(Bucuresti, július 29.) A Dina-nezza szerint az Aronovici bankár által képviselt amerikai konzorcium elállott attól a tervtől, hogy nagyobb kölcsönt folyósítson Romániának. A jelenlegi tárgyalások a fővárosi villamos üzem kitérítése körül mozognak, kapcsolatosan a Bucuresti-Olimpiu között létesítendő csatornával. A tárgyalások már befejeződtek,

csupán a Formány jóváhagyása van még hátra. Aronovici tárgyalásaival egyidejűleg egy svájci pénzcsoport folytat tanácskozásokat Északmoldva elektrifikálása ügyében, amelyekre vonatkozó tárgyalásokat még Tancred Constantinescu ipar- és kereskedelemügyi miniszter kezelt meg svájci útja alkalmával.

Két „globetrotter“ nő aradi útja.

Akt szerelméből járja be gyalog a világot. — Két farkaskutya az összes poggyászával.

(Sajtó közlése.) Erdős vendégek érkeztek ma Aradra. Két férfinődra, cserkészruhába öltözött hölgy gyalogolt be a kurtési várn felől a városba, ahol egy-két napig tartózkodnak, azután tovább utaznak Bucuresti felé. A társaságukban egy hatalmas farkaskutya is volt, a hátára nehéz csomagok erősítve, mert a kutya a két globetrotter nő „málhásállataként“ szerepelt. Előadták, hogy Berlinből jöttek és gyalogosan járják be a világot. Okmányokkal igazolták állításukat s az iratokból kitűnt, hogy Berlinből Bécsen és Budapesten keresztül érkeztek hozzánk.

A két hölgy világtáráca nem tartozik az utóbbi időben elszaporodott sablonos földkörüli utazók sorába. Nem a kalandvágy, a világok megismerésének vágya űzi őket a végtelen országutakon. Egészen bizarr történet húzódik meg utjuk mögött. A két leány berlini varietékben, mint artistanő működött. Az egyik 25 esztendő és Eszter Holländernek hívják és Németország egyik legismertebb spitz-táncosnője. Az ő ötlete tulajdonképpen a világkörüli út. Odahaza nagyon elkényeztettek s a mikor egy dúsgazdag fiatalember a szerelmével ostromolta, az az

ötlete támadt, hogy hátrahagyva meghalagatni udvarlóját, ha egy magas összegű jutalmat tűz ki számára, amennyiben ő ezért gyalog minden pénzbeli támogatás nélkül körüljárja a világot. A fiatalember hajlandó volt az akkora és a jutalomdíjat, 50.000 arany márkát azonnal letétbe helyeztetett. A kikötése csak az volt, hogy a táncosnő egy melléje adandó ellenőr társaságában járja be Németországot, Csehországot, Ausztriát, Magyarországot, Romániát, Szerbiát, Olaszországot, Görög- és Törökországot, Kis-Ázsiát, Perzsiát, Arabiát, Egyiptomot, Tripoliszt, Szaharát s megszerzi magának a pénzt, hogy átnyúljon Braziliába, Mexikóba és az Egyesült Államokba, Kanadába s újra tengerre szállva a Skandináv-félszigetig keresztül Oroszországba. Az utat három és fél esztendő alatt kell megtennie. A melléje adott kísérő, Maria Dénand, ugyancsak táncosnő és 21 éves szépség. Július 9-én indultak el Berlinből. Minden poggyásukat a társaságukban lévő farkaskutya szállítja s a fentartásukhoz szükséges összegeket a saját fényképük árusításával szerzik meg.

— Ogatta japán tábornok nyilatkozik Romániáról. Bucurestiből jelentik: Ogatta japán tábornok kijelentette az újságíróknak, hogy látogatásának nincsen semmiféle politikai célja. Örömet fejezte ki Románia fejlődése felett és magasztalta Károly trónörökös kulturaszeretét és nemes gondolkodását, amelyről alkalma volt meggyőződni a román trón várományosának japáni utazása alatt.

— Fegyelmű a timisoarai polgármester ellen. Bucurestiből jelentik: Az utóbbi időben tömeges feljelentések érkeztek a belügyminiszterhez a timisoarai polgármester ellen, a polgármesteri hivatalban elkövetett visszaélések miatt. A belügyminiszter a beérkezett feljelentések alapján vizsgálatot rendelt el s a vizsgálat lefolytatásával egy közigazgatási főfelügyelőt bízott meg, aki a tegnapi napon már Timisoarára érkezett. A közigazgatási főfelügyelő elsősorban a feljelentések adatainak helyességét állapítja meg s csak azután ejti meg a hivatali vizsgálatot.

— Magyar művész készíti Kemal pasa szobrát. Angorából táviratozta Némál pasának az Angorában elhelyezendő szobrát Rápolti magyar szobrász fogja elkészíteni. A szobor hat méter magas lesz.

— Banditák támadása egy munitós raktár ellen. Bucurestiből jelentik: Turnu Magureleben tegnap egy jól felfegyverezett banda megta- madta a munitó-raktárakat. Az őr- ség megakadályozta a támadást és üldözőbe vette a banditákat, akik nyomtalanul eltűntek.

— Magyar hajó a fiumei kikötőben. Fiuméből táviratozzák: A háboru óta az első eset, hogy magyar kereskedelmi hajó, az Atlantica társaság magyar lobogójával befutott a fiumei kikötőbe. A lakosság a magyar hajót lelkes óvációkban részesítette.

— Ötvenezer lej jutalom egy sikeres kézrekerítőjének. Bucurestiből jelentik: A hatóságok ötvenezer lej jutalmat tűztek ki Damboviceanu kézrekerítőjének, vagy nyoturavezőjének. Az Adeverul illetékes helyről nyert információja alapján megcáfolja az Universal azt a hírt, hogy Damboviceanu magasrangú büntársai segítségével szökött meg. Ez a gyamu teljesen alaptalan.

— Razzia a mintavásár előtt. Az aradi rendőrség a mintavásárt megelőzőleg erkölcsrendészeti razziát tartott a városban, melynek eredményeként összesen huszonhárom nő és férfi került a rendőrség elé. A betegnek talált nőket a kórházba utalták, a többiek ellen eljárást indítottak.

— A „Hellas“ vasárnapi programja. Régi híres népiünnepélyek emlékei éltek fel a „Hellas“ vasárnapi nagy Marosünnepélyén. Ha mást nem mondunk, minthogy lesz: lamponos hajófelvonulás, mozifelvétel a közönségről, tűzijáték, katonazene, szerpentin- és konfetticsata, ez már magában is hatalmas vonzerő. De ha még hozzávesszük a vég nélküli sorát azoknak a szórakoztató attrakcióknak, amit csak a leleményesség kitalálhat, biztos, hogy a közönség még sehhol sem mulatott úgy, mint ahogy a „Hellas“ sport- és népiünnepélyén mulatni fog.

— Férfitanár nem taníthat a leánygimnáziumokban. Clujról jelentik: A református leánygimnázium igazgatósága a tanügyi inspektorátustól ma rendeletet kapott, amely megtiltja, hogy a jövőben férfi tanerők taníthassanak az iskolában.

— Közgazdasági író és táncosnő házassága. Londonból táviratozzák: Koynes, a világhírű közgazdász eljegyezte Livia Lossokova ismertnevű orosz táncosnőt.

— Megloptak egy mintavásárra érkező kereskedőt. Izsák Zoltán albániai (gyulafehérvári) kereskedő ma jelentést tett az aradi államrendőrségnek, hogy ismeretlen tettesek 190.000 lejt elloptak tőle. Izsák ugyanis felhasználva a min tavaszi kedvezményes utazást, Aradra jött, hogy itt különböző fizetéseket és esetleg bevásárlásokat eszközöljön a mintavásárron. A magával hozott pénzt egy aktatászkában tartotta, amit a fejé alá tett a vonatban. Savarsin (Sorborsin) előtt annyira elalmosodott, hogy leéptelen volt ébren maradni s mitután egyedül volt a kocsiban, elaludt. Pár perc múlva orosz sejtelméktől ébredt fel s ekkor kétségbeesve állapította meg, hogy az aktatászkája a fejé alá esett. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a tettes kézrekerítésére.

Grépepapir. Konfetti. Serpentin
Sándor hírlaprodában Arad.

— **Athelyezik a budapesti sajtótanács elnökét.** Budapestről táviratozzák: Schadt Ernő tanácselnököt, a sajtótanács elnökét, hír szerint ősszel a budapesti itéőtáblához helyezik át.

— **A mintavásár tűzbiztonsági felszerelése.** Ma délelőtt tűzrendészeti bizottság szállt ki az aradi mintavásár területére. A bizottság tagjai — dr. Angel István polgármester, Muresán János városi főmérnök, Cseanu rendőrinspektor, dr. Nedelcu Miklós városi ügyész, Pocioian János, dr. Cucu Vazul városi főorvos, Mihajlovits Gyula tűzoltóparancsnok és Dolga Imre városi jegyző — megállapították, hogy a mintavásár területét tűzrendészeti szempontból fel kell szerelni. Elrendelte a bizottság a vízvezeték bevezetését, Minimum-készülék elhelyezését és vízzel feltöltött hordók készenlétebe helyezését. A határozatról értesítették a mintavásár vezetőjét.

— **Orvosi hír.** Dr. Gárdos Oszkár szülésznőorvos a bécsi Halban-klinika v. orvosa rendelését Strada Barituu 6. (Rákóczi- és Hasszingerucca sarok) alatt megkezdte.

— **Jó cukorkazacskók Kerpelnél.**

— **Megtörtént a cluji villasorsolás.** Clujról jelentik: Ma délután négy órakor tartották meg óriási közönség jelenlétében a Tordai-uti villa kisorsolását. Dr. Cosma János közjegyző és a városi, valamint a pénzügyi hatóságok is megjelentek a sorsoláson. A bizalmiférfiak ellenőrzése mellett egy kisleány húzta ki egymásután a sorsjegyeket. Százegyediknek a 2751. számú sorsjegyet vette ki az urnából. Ez nyerte meg a Tordai-uti villát, amelynek szerencsés tulajdonosa még nem jelentkezett a sorsoló bizottságnál.

— **Könyvtárt jó árban vesz Kerpel.**

— **A mintavásár szenzációja: a Képes Mintavásár Album.**

Szerte az országban hangzik a dal,
Fogaidat tisztítsd
a Farmodont-fal!

Megszigorították a vasúti tisztviselők fogását.

Nem éleimezzetik magukat kívülről.

(Saját tudósítónktól.) A két és fél millió lejes sikasztásból kúfolólag bezárt vasúti tisztviselők sorsa napról-napra rosszabbodik. Eltekintve attól, hogy az összes foglyok között talán ők állanak legszigorúbb őrizet alatt, most újabb megszorításokat léptettek életbe, amely valószínűleg érzékenyen fogja sújtani a bezárt foglyokat. Ma délelőtt **Seláriu** fogházigazgató jelentést tett **Nicolescu** Miklós főügyésznek, hogy a bezárt tisztviselők közül négyet, a nemrégiben ideiglenesen szabadlábra helyezett **H. Ernő** tisztviselő élelmez és így félt, hogy az ételekben esetleg utasításokat is csempészhet be hozzájuk. Az igazgató kijelentette, hogy lehetetlen az ételeket oly szorgos és aprólékos kutatás alá vetni, hogy teljesen biztonságban lehessenek és azért kérte a főügyész rendelkezését. A főügyész felhatalmazást adott a fogházigazgatónak, hogy belátása szerint intézkedhessenek és így **Seláriu** fogházigaz-

gató ma kiadta a rendeletet, mely szerint megtiltja, hogy Ift a négy tisztviselő: élelmezhesse. A megszorító rendelkezések azonban ezzel még nem értek véget. A tisztviselők nem látogathatják a templomot sem, mivel attól félnék, hogy ott is megbeszéléseket folytatnának. A szigorú őrizetet azóta léptették életbe, amióta a tisztvi-

selők újabb kihallgatást kérvényeztek, hogy vallomásukat megváltoztassák. A nagy elővigyázat érthető, mivel a két és fél millió büntető vádlottjáról van szó. Egyelőre még az a helyzet, hogy nem tudni: ki a hűnös, ki nem. Ajánlatos volna azonban ügyükben a vizsgálatot sürgősen lefolytatni.

Bonyolódik a cluji rejtélyes gyilkosság.

Még mindig nem tudják, hogy gyilkosság, vagy öngyilkosság történt. — Tagad a letartóztatott orvos.

(Cluj, július 29.) A Nusbaum-féle ügyben tovább folynak a kihallgatások de eddig semmi olyan momentum nem merült fel, amely a tényállás tisztázásához vezetne. A hatóságok szerint évek óta nem fordult elő annyira titokzatos bűnyű. Éppen ezért a rendőrség is, a vizsgálóbíró is a legnagyobb körültekintéssel folytatják a nyomozást. A vizsgálóbíró ma délelőtt ismét kihallgatta Boeriu Olimpos dr. szigorú orvost, a ki megmaradt első vallomása mellett. Tagadja, hogy a gyilkossághoz köze volna és azt vallja, hogy amikor meghallotta a lövést, azonnal Nusbaumhoz szaladt és kivette kezéből a revolvert, hogy jobban megtapinthatassa érverését. A letartóztatásban levő Pap Anna

kenyeresleány nagyon zavaros, ellentmondó vallomást tett. Egy ízben azt mondja, hogy valóban beszélt Boeriuval, másik kihallgatása alkalmával pedig olyan vallomást tett, hogy az alibi bizonyításra a gyilkosság elkövetésével gyanúsított szigorú orvos kérte fel. Vallomása annyira ellentmondó, hogy döntő bizonyítéknak nem lehet tekinteni. A vád feltevése az, hogy amennyiben tényleg gyilkosság történt, úgy nem előre megfontolt szándékkal, hanem hirtelen felindulásában követte el azt Boeriu dr. Dunka Gerő dr. vizsgálóbíró ma délelőtt újabb helyszíni szemlét tartott és ismét kihallgatta a kiosk személyzetét.

Tíz jelölt küzd

a hatvani mandátumért.

Köbarrikád az egyik képviselőjelölt autója előtt. — A kormánypárt jelöltjének van a legtöbb esélye a győzelemre.

(Budapest, július 29.) Augustus 9-én választanak a hatvani választókerületben, mely **Mikovinyi** Jenő elhunytával üresedett meg. A megüresedett nemzetgyűlési mandátumért eddig még nem tapasztalt hatalmas küzdelem indult meg. A kormánypárt báró **Petrichevich Horváth** Emil államtitkár jelölt és a jelölt most mondotta el programbeszédét. Erre az alkalomra elkísérte Hatvanba a kormánypárt több képviselőtagja is és a gyűlés közben megérkezett dr. Vass József miniszterelnökhelyettes is, aki nagyhatású beszédet intézett a választókhoz. Az erősen ellenzéki kerületben az ébredők nem kevesebb, mint négy jelöltet léptettek fel. Ezek **Budaházy** Miklós, **Prónay** Pál, **Turchányi** Egon és dr. **Krüger** Aladár lesznek. Érdekes, hogy felép a kormány jelöltje ellen **Szinnyei-Merse** Jenő kamarás, kultuszminiszteri osztálytanácsos, gróf **Klebsberg** Kunó kultuszminiszter bizalmasa is pártönkivüli programmal. A Kossuth-párt **Latinák** Jenőt, az ellenzéki kisgazdacsoporthoz a volt tiszalóki képviselőt, **Benkő** Gábort lépteti föl. Keresztényszocialista programmal dr. **Somogyi** István ügyvéd kísérletezik, aki legutóbb Mikovinyivel szemben bukott ki. Fellép **Csontos** Alajos nyugalmazott iskolaigazgató is a kispolgárok és földművesek pártjának programjával. Az ébredőknek megállapítható már most is, hogy nincsen talajuk és a legvalószínűbbnek azt tartják, hogy a kormánypárt jelöltje kapja meg a mandátumot. **Petrichevich** programbeszédének kellemetlen utójátéka volt. Éjszaka tért haza

automobilon Budapestre és Hatvan határában hirtelenül meg kellett állania. Az uton nagy kökockákkal akadályt raktak ismeretlen tettesek keresztbe és csak a sofőr lélekjelenlétének volt köszönhető, hogy súlyos szerencsétlenség nem történt. Kétségtelen, hogy nem jöndülatu szándékból kerültek a kökockák az országútra és ezért a legszigorúbb vizsgálat indult meg a merénylők kézrekerítésére.

Hajza

a „Menekülő Zsuzsánna” után. Tizenegyen akarják megvenni Csók István elkobzott festményét.

Budapestről jelentik: Csók István Zsuzsannáját a rendőrbíró felmentette a közszemérem elleni kihágás vétsége alól, de Zsuzsannát még mindig nem helyezték szabadlábra. Ott van most is, az V. kerületi kapitányság őrizetében, ahol 14 napig marad letétben. E pillanatban ugyanis még nem bizonyos, hogy az ügyesség nem fellebbezre meg a rendőrségi ítéletet, ez csak két héten belül fog kiderülni.

A meghurcolt Zsuzsánna nagyon népszerű lett Pesten. Már magában véve az is elég reklám volt a képnek, hogy ilyen bonyodalomnak lett kitéve, hát még az a tudat, hogy Csók István vallja mesterétül? Így igazán nem csudálatos, hogy az első napon, tizenegy vevő jelentkezett a Fränkel-féle Dorottya-uccai műkereskedésben, akik a képet meg akarták vásárolni. Volt közöttük olyan ember is, aki eddig soha életében nem vásárolt komoly, művészi képet, volt közöttük egy ismert pesti bankigazgató, két földbirtokos, egy fiatal ügyvéd és egy külföldi diplomata, akik valóssággal versenyre keltek egymással, hogy

ki legyen a nevezetes Zsuzsánna boldog birtokosa.

De Csók István képe e pillanatban még eladhatatlan, sőt a vevők meg sem nézheték a műkereskedésben, mert — mint mondtuk — még mindig az V. kerületi rendőrségen fekszik. Akadtak azonban olyanok is, akik a műkereskedő kalauzolása mellett egyenesen a rendőrkapitányságra mentek, hogy az óhajtott képet megnézhessék. A rendőrség lekötözött nyájassággal állt a műkereskedő szolgálatára és nem akarja őt üzleti tevékenységében károsítani. Így valószínűleg megtörténik majd az az eset, hogy a Menekülő Zsuzsánna a rendőrségről egyenesen egy fényes pesti palotába költözik s nem kerül vissza a Dorottya-uccai kirakatba, ahonnan különös kalandjára elindult.

Volt a vevők között egy nagykereskedő, aki azt az ajánlatot tette Fränkelnek, hogy ha az ügyész nem fellebbez, ő is vonja vissza fellebbezését s ez esetben kifizeti helyette az egymillió bírságot, csak hogy minél hamarabb megkaphassa a képet.

Közgazdaság.

Zürichben 2.60, Párisban 10.75 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK. (Július 29.) Francia frank 10, svájci frank 38, dollár 128, angol font 965, szokol 5.85, lira 7.50, dinár 3.55, márka 47, osztrák schilling 28.50, magyar korona 340. Kifizetések: Páris 9.54, Zürich 39, Newyork 200, London 978, Prága 5.96, Milánó 7.39, Belgrád 3.60, Berlin 48, Bécs 28.35, Budapest 340.

ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS. (Július 29.) Berlin 122.56.25, Amsterdam 206.80, Newyork 515, London 2501.75, Páris 24.30, Milánó 18.85, Prága 15.25, Budapest 0.0072.45, Belgrád 9.12.50, Bucarest 2.60, Bécs 0.0072.45.

ZÜRICHI TŐZSDEZÁRLAT. (Július 29.) Berlin 122.50, Amsterdam 206.80, Newyork 515, London 2502, Páris 24.35, Milánó 18.85, Prága 15.25, Budapest 0.0072.45, Belgrád 9.25, Bucarest 2.60, Varsó 0.00096, Bécs 0.0072.55.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Július 29.) Kifizetések: Páris 9.42, London 970, Newyork 198.50, Milánó 7.30, Zürich 38.75, Bécs 28, Prága 5.92. — Valuták: Napoleon 760, aranymárka 47, leva 1.42, török lira 1.12, angol font 960, francia frank 9.80, svájci frank 39, lira 7.70, drachma 3.40, dinár 3.55, dollár 197.50, lengyel márka 37, osztrák korona 28, magyar korona 270, szokol 5.90.

— **Országos vásár Pecican.** Pecican szombaton és vasárnap tartották meg az országos nyári vásárt, mely dacára a jó időnek, nem volt nagyon látogatott, mivel az emberek a gabona hordásával és cséplésével vannak elfoglalva. A szombati napon megtartott állatvásáron a felhajtás gyenge volt, csak a sertésvásár volt élelmebb. A vasárnapi kirakodóvásár nagy eleveiséget árult el, mivel nagyszámban keresték fel úgy az elárúsítókat, mint a vevőket is s így elég jól sikerült.

SPORT

Kizárják az egri uszókat, ha nem indulnak a magyar-német uszóversenyen

Budapestről jelentik: Jelentettük, hogy a MUSZ. szombati versenyén nézetelérések támadtak a szövetség és a MOVE. Egri Sport-Egylet között. A konfliktus oka az volt, hogy az egriek csapata a 3x100 m. egyes stafétában szabálytalanságok miatt diszkvalifikáltak. Az egri uszók vezetője, Bárány Géza ekkor kijelentette, hogy az egri uszók nem fognak indulni a magyar-német uszómérkőzésen, Magdeburgban. Majd végül úgy döntöttek, hogy a hétfő esti választmányi ülésük fog döntőleg hatni. A hétfői ülés a következőleg döntött: Az egri MOVE. Sport-Egylet választmánya kizárólag a magyar uszósport megvédésére megengedi uszójának, hogy a Magdeburgban lezajló magyar-német uszómérkőzésen starthoz álljanak. Az uszók kedd este érkeznek Budapestre. A részvételüket azonban azon feltételhez kötik, hogy a tura ve-

tője nem dr. Donáth Leó ügyvezető-alelnök legyen. Ennek indoklására szolgál az a bizalmatlanság, amely az egri egyesület uszói és a kifogásolt személy között fennáll és amely a tura tartama alatt is lenne. A pesti szövetség az egriek eme főhíborító határozatára szintén választmányilag összeült és teljes létszámú egyhangú határozattal úgy döntött, hogy a tanácsi döntést végrehajtja. Turavezető: Donáth Leó, dr. Bárány, Szilágyi, Bicskey Zoltán kedd este 10 óráig a szövetségben jelentkezzenek. Különben az egri MOVE. Sport-Egylet ellen az alapszabályok 26. §-a értelmében az intézőbizottság egy javaslatot terjeszt elő a tanácsnak, amely az akadékoskodó egyesület kizárását tartalmazza. A konfliktus eredménye végül is az lett, hogy az egri egyesület feltétel nélkül bejelentette részvételét a súlyos feltételek mellett.

Aradiak nagy győzelme a becskerek-i nemzetközi tenniszversenyen.

Nagybecskerek. A nagybecskerek-i Vívó- és Tenisz-Klub versenye az állanló rossz idő miatt nagyon nehezen nyer lebonyolítást. A versenyen a legkiválóbb román játékos az aradi dr. Lippu, valamint Dörner, Brandenburg mérnök, a nők közül Fülöppné vesznek részt. A férfi egyes biztos nyerője dr. Lippu, míg a párosban nehéz küzdelmet kell vívnia dr. Lippu, Brandenburg párnak Balás-Dörner párral. Valószínűleg Dörner-Balás-pár remek voléj játéka fogja a meccs kimenetelét eldönteni. Az aradiakat érdeklő fontosabb eredmények: Férfi egyes: dr. Lippu-Vas (Noviszad) 6:3, 6:1. Dörner-Neményi (Noviszad) 6:2, 6:0. Cse Ieketinszki (Pancsevo)—Balás Iván 6:2, 6:4. Balás ezt a nem fontos meccset erőmegtakarítás céljából átengedte gyengébb ellenfelének, mivel utána a férfi páros döntője következett. Női egyes: Fülöppné—Neumann Irma 7:5, 7:5. Férfi páros: Balás, Dörner—Jovanovity, Florian 6:0, 6:0. dr. Lippu, Brandenburg—Uzelac, Flaman 6:2, 6:3. Döntő: Dörner, Balás—dr. Lippu, Brandenburg 4:6, 8:6, 6:3 befejezetlen. Vegyes páros: Fülöppné, dr. Lippu—Uzelac, Dimsity (Noviszad) 6:3, 6:1. A verseny tovább folyik.

Külföldi sporthírek.

O A francia vízipólo csapat elutazott. Budapestről jelentik: A francia vízipólo válogatott tegnap reggel a keleti pályaudvarról utakelt Párisba. Ugy a tura vezetője, Brun Marcell, mint a csapat tagjai a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak a szívélyes fogadtatásról, a magyar vendégszeretetről s kijelentették, hogy alig várják az alkalmat, hogy mindezen figyelmet, amikben részük volt, otthonukban mielőbb viszonzhassák.

Az ostendei kis kardvívó olimpiász. Budapestről jelentik: Grand Prix-jében az olaszok s a franciák a benevezésüket visszavonták s így a

bajnokság az eddig benevezett belga, angol, holland s magyar vívók között fog eldőlni. Ezáltal a magyar vívók esélyei igen nagyon megnövekedtek.

Budapestről jelentik, hogy az MLSZ-hez egy újabb javaslatot nyújtottak be, mely szerint ez évben nem írják ki Magyarország labdarúgó bajnokságát, hogy őszkor az amatőr-és professzionista-sport elválasztását teljes nyugodtsággal keresztülvihessék. Tavasszal pedig professzionista Liga-bajnokságot rendeznének.

O öt nemzet atlétikai versenye Berlinben. Budapestről táviraozzák: Az öt nemzet bécsi versenye után a németek elhatározták, hogy a jövőre Berlinben rendeznek öt nemzet között versenyt, amelyre Svédországot, Finnországot, Svájcot és Magyarországot hívják meg. A verseny az olimpiai játékokkal lesz egyenértékű. A magyar atlétika óriási fejlődéséről tesz tanúságot az azzai, hogy meghívták Európa atlétikai arisztokráciájának képviselői társaságába, hogy a legjobbakkal versenyezzenek.

MOTI

xx Csak csütörtökön és pénteken vetíti még az aradi Apolló a Judith című drámát. Zsúfolt házak mellett mutatkozott be Judith, a mai társadalom szülöttje, aki a pénz orgiájában tobzódik, hogy azután utólerje a tragédia, mely elkerülhetetlen és amelynek felkozása minden tekintetben leköti a közönség figyelmét. Helena Makowszka és Olga Limburg teljesítményüknek legjavát bőven litogtatják ebben a drámában és megdöbbentő hűséggel élük át a darab témáját. Az előadások 7, fél 8 és egyenyed 10 órakor kezdődnek.

xx Az aradi marosparti nyári mozgószínház. Ma, csütörtökön és holnap, pénteken este az „Első hazugság”, történet egy olyan asszonnyól, aki nem mondott igazat, 5 felvonásban. Főszerepekben: Madge Kennedy és Tom Orrigan. Kezdeté pont fél 10 órakor.

xx Az Uránia pénteken mutatja be a szezon legkacagtabb és legjobb vigjátékát: Ifjabb Sherlock Holmes címen. Erőtel a filmmel mindenki kacag, mert kacagnia kell, amikor Malek, a leghíresebb amerikai burleszk megjelenik és anélkül, hogy mosolyogna, pusztán megjelenésével könnyekig kacagtatja a közönséget.

xx Jön! Rodolpho Valentínóval a főszerepben Ifju Maharadza című szenzációs film, amelyet szombattól vetít az aradi Apolló.

A felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF
távollétében a szerkesztésért
KAROLY SANDOR
felel.

Cenzurat: Prefectura Júdeului.

NYILTTÉR.

F. rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

FELHÍVÁS!

Szép János urnak Arad, Str. George Popa 1. sz. alatti üzletét a mai napon átvettém. Az esetleges üzleti követelések nyolc napon belül nekem bejelentendők. Későbbiek figyelembe nem vétetnek.

Arad, 1925. jul. 29.

Barta István,
George Popa 1.

4262

Tölgylátörzsek

melyek különösen malmok és kallómalmok részére alkalmasak. 5-10 m. hosszúságban és 50-100 cm. vastagságban kaphatók

"DEPOZITUL ARDEALUL"

Sibiu, Plața Gării No. 4. 4260

Gyakorlott gazdász,

ki tehenőszet, tejgazdaság, erdei munkálatok, kertészet és kereskedelmi ügyletek lebonyolításában teljesen járatos, azonnalra alkalmazást keres. Szíves meghívásokat „Gazdász” címre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér.

4900

A biharmegyei osorhel

== Eternit gyár ==

Meteor 3145

Asbest táblái

a legtartósabbak. A tetőt nem szükséges gondozni és javítani. Jobb és olcsóbb, mint a bádógból készült. == Kapható a

FERARIA S.-A. CLUJ

(Kolozsvar) Calea Victoriei 29.

Telefon 4-40., 347.

Újságmakulatura

5 kgr.-os csomagokban ==

kapható a kiadóhivatalban

Arad, Str. Episc. Radu Cioregaru

(Vécsey u.) közelében teljesen jókarban lévő magas földszintes uriház, 1. szobás és 3 egyszobás lakással, pincével, végső árban 450.000 lejért eladó. — Bővebbet: 18182

Győrffy „MUREȘ” Irodájában Arad, Strada Unirei (Fábián Gábor-uca.)

Miníson — Ménesen

a legszebb völgyben, 5 kat. hold szülő szép idei természettel, kolnával, pincével és felszereléssel 520.000 lejért eladó. Megbízott:

Győrffy „MUREȘ” Irodája Arad, Strada Unirei (Fábián Gábor-uca.)

Kitünően megépített

földszintes uriház, elsőrendű jó helyen, elfoglalható 4 szobás modern lakással, előszobával, cseléd- és fürdőszobával, valamint kitünő terrasszal, ezenkívül 2 háromszobás lakással eladó. Megbízott: Győrffy „Mures” Irodája Arad Strada Unirei.

A
fűszerkereskedő
urak szives figyelmébe!

Vásárolja csak a
„NEO” védjegyű
mézleégfogót,

melynek tulajdonsága, hogy kiváló
ragadó és fogóképes
és olyan anyagokkal van preparálva,
a melyekkel a legyeket gyorsan
magához csatja.

Csak a „NEO” légyfogóval
tudunk a legyek ellen határozottan védekezni!

Nagybeni elárúitók:

POLLAK József Arad, DARVAS Vilmos Arad, „Coloniale” Fratelli Stoicu Arad, Str. Constantinului KOLB és PATZER Aradul-Nou.

Két szobás lakást keres

Arad, Calea Saguna (Választó-uca) környékén

Lengyel butorgyár.

Friss hal

érkezett 2287

Luttwák céghez, Arad.

Itt a legkedvezőbb alkalom,

a mintavásár!!

A DOROTHEUM.

nak már most is sok idegen látogatójavan, s kérjük a n. é. közönséget, hogy eladásra szánt tárgyait értékesítés véget már most küldje be. Nagy érdeklődés: mindenféle disztárgyak, perzsák, ezüst, kézimunkák stb. stb. iránt.

...a törje a fejét, ha házat, vagy egyéb ingatlant venni, illetve eladni akar, hanem keresse fel „Fortuna irodát”, ahol eladó bér, magán, gazdálko- dásra, tőkebefektetésre alkalmas házak, szőlők, birtokok, malmok, téglagyár, szappangyár, üzletek, vendéglők, szállodák helyben és vidéken olcsón vehetők. Eladó ingatlanok előjegyzése díjtalan.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjazás nélkül szívesen fogadjuk. Minden apró hirdetés ára hetente 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhússal kell jelezni. — Hirdetéseket d. n. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hetente 20 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatalt fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket szűri, amelyek tartalmánál fogva eredeti alakjukban nem közölhető, ezt minden egyes esetben megváltoztatja, illetve helyesbít. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is fogadjuk, telefon szám: 151. * * * * *

Levelérés.

BOLDOG ÉLET jellegű levél van az Aradi Közlöny kiadásában. 4265

Alkalmazás.

BORPINCÉBEN járatos pincomunkás azonnal felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadásában. 4283

IRODAI gyakornokot azonnali belépésre keres helybeli nagykereskedelmi vállalat, német nyelvtudással bíró előnyben részesül. Ajánlatokat „lyokvó” jellegűre Rudolf Mosse Arad, kérésre. 10252

VIZSGAZOTT mozigépészt, aki tükrölámpához is ért, azonnali belépésre keresek. Apolló mozgó Radna. 4248

ÜGYES MINDENESLEÁNYT keresek. Dr. Meszlényiné Arad, Str. Consistorului 3. 4249

PÉNZBESZEDŐ óvadékkal azonnal felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadásában. 1510

MUNKASLEANYOK felvétetnek Első Aradi Ékszergyár, Arad, Piața Avram Iancu No. 7. 4251

PERFRKT szobaleány és bejáró takarítónő reggeli órákra felvétetik. Arad, Piața Catedralei (Tőkölj-tér) 5., I., 8. 4245

FOZESHEZ értő mindenek, kis családhoz jófizetéses felvétetik. Fischer, Neumanpalota. II., 21. 4250

NŐS gépészt keresünk azonnali belépésre szivógázmotorhoz. Bisztriczky Károly malomtulajdonos Ghioroc (Gvorok). 4253

FASZÉNCOSMAGOLO leányokat jó díjazással felvesszünk. Boros és Czucker detailszet Arad, Bulev. Reg Ferdinand 40. (Aradana épület). 4258

TISZTESSÉGES mindenek szakácsnő felvétetik. Victor Baithmes cukorkagyár Arad, Str. Nicu Filipescu (Flórián-ucca) 40. szám. 4261

UJSÁGÁRUSOK felvétetnek. Cim Sándor Hirlapirodában Arad. 1005

MINDENES főzőnőt keresek jó fizetés-sel 1-ére. Arad, Bulev. Carol (Erzsébet-körút) 42., II. emelet, melléklépcső, ajtó 14. 10252

Lakás.

LAKAS, gazdasági udvarral, kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadásában. 4268

Vétel és eladás.

PING-PONG játékok 270 lejért versenylabdával megerendelhető Sándor Hirlapirodában. Vidékre utánvétellel. 1004

Mintavásár látogatók figyelembe
OSZLOPOS antik óra, Biedermayer varróasztal, itten készített ebédő perzsaszőnyeg 17.500 lej, rózsa éjjeli szekrényel, acheson terítő, Singer Central Bobin gép, leányszoba, uriszoba, régi és modern szalonok, vitrin, különböző butordarabok, valódi perzsaszőnyeg, itten készített összekötő és futó perzsaszőnyeg, fagyalt poharak, fotelok, kézi-munkák, festmények, plüsch asztalterítő stb. igen jutányosan eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

REVAI LEXIKON 14 kötet 8000.— lej, Papini: Krisztus Története 360.— lej, Xenopol: Istoria Românilor 200.— lej, Knieszer papirkereskedésben Arad, Bulev. Regele Ferdinand 21. 1114

A MINTAVASAR ALKALMAVAL előnyösen értékesíthető eladni szándékolt butorait, szőnyeget, háztartási cikkeket, antik tárgyait stb., ha eljuttatja sürgősen Arad, Str. Consistorului 12. (vált Batthyány-ucca, I. em., jobb. o.d.) alá. 1000

EZÜSTÖT, antik butort magas árban vesznek, két új angol fotel 6000 lejtől eladó. Biedermaier garnitúra restaurálva 18.000 lej. Salon Artistique Arad. 2501

FAZEKAS és kalyhas mester urak részére ajánlom igen finom fehér caolin földemet waggon vagy mázsa szerint szállítva. Mintaküldeményt díjmentesen szállít Reich József Lapusul-Unguresc, Solnoc Doboca. 4229

FAESZTERGA-padok eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadásában. 4246

EBEDLO- és hálóberendezés, jókarban, eladó. Cim: Győrffy „Mures” irodájában Arad. 15181

KIÁLLITASI csarnokok díszítésére legkülönlegesebb creppapírok kaphatók Krausz Paulinnál Arad, színház-épület. 4242

BENZINMOTOROS fatűrészelő gépet, használt, de jókarban lévő, megvételre keresek. Köves Dezső Arad, Calea Radnei (Radnai-ut) 56. 4254

PERZSASZŐNYEG eladó. Arad, Strada A. Gavra (Csernovits Péter-ucca) 12. sz. I. em. jobbra. Kováts. 4256

FEKETE LÜSZTERKÁBAT, mellénynyel, teljesen új eladó. Arad, Strada A. Gavra (Csernovits Péter-ucca) 12. szám I. em. jobbra. Kováts. 4257

EGY SZÉP fehér leányszoba és egy különálló fehérszokrény, olcsón eladó. Arad, Teodor Ciontea (Pöhltenberg Ernő-u.) 13. szám. 4237

Műtrágya
„Mezőgazdák”
Kereskedelmi
részvénytársaságnál,
Arad, Str. Mirocea Stanesou 2.

Az aradi Központi étterem
a legkényesebb igényeknek megfelelően, átrendezve f. hó 30-án,
csütörtökön este megnyílik.
Figyelemes elsőrendű kiszolgálás! Minta konyha! Dreher Hagenmacher sörök, hegy-aljal és érmelléki borok!
Havi előfizetés (Abonema.)
Ehéd: Vacsora:
I. Lej 40.— Lej 25.—
II. 30.— 20.—
Elsőrendű előnyzene.

Szőlőtermelő.
Nagybecsű figyelmüket felhívom saját érdekükben, hogy mindenki igyekezzék megrendelni a román és magyar nyelven kibocsátott
szőlőszeti és borászati szakismertető könyvet,
amely teljes hasznos tudnivalót tartalmaz az összes szőlőbetegségek elleni védekezésről és a borok kezeléséről. A könyvnek ára 50 lej. Kérje mindenki és posta útján azonnal megküldöm utánvétellel, vagy ha az összeget előre beküldi, úgy franco küldöm. 4195
Cim: Kágyi Szabó István Első nagyváradi Nova Szőlőoltvány telepe Nagyvárad, Farcul Carmen Sylva 12.

A Mintavásár ideje alatt
a rendesnél sokkal nagyobb példányszámban megjelenő
ARADI KÖZLÖNYT
több százezer ember olvassa.
Minden kereskedőnek, iparosnak, gyárnak, vállalatnak érdeke, hogy
az „ARADI KÖZLÖNY”-ben hirdessen.

Ingtalan.
ELADÓ a Str. Fabriciei (Gyár-uccában) háromszobás, fürdőszobás lakásu teljesen új magánház. Érdeklődni: Marián tulajdonos fűszerüzletében Arad, Str. Cogalniceanu 49. Ügyendők kizárva. 4259
ELADÓ házhelyek. Arad—Séga, Dániel telep. 3809

Üzletek.
KÉT SZÉP üzlethelyiség raktárral azonnal kiadó. Ortutay-palota Arad, Str. Eminescu 30. 4170
EGY ÜZLETHELYISÉG 2 szobás lakással, azonnal kiadó. Josif Nedelcu Arad, Str. Dorobantilor 11. 4148
JOGOKKAL felszerelt kisebb fűszerüzlet eladó, kivás tőkével átvehető. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4268

Különféle.
PÉNZKÖLCSÖNÖKET banktól, legelőnyösebben folyósítatok. HAASZ-irodája Arad, Str. Eminescu (v. Deák Ferencc-ucca) 12. szám. 16657
MAQUATURA PAPIR 5 kigros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadásában. 500

AZ ARADI Aruminta Vásár
valamint a vele kapcsolatos
összes látványosságok jegyei
ang. 1-től elővételeben is kaphatók az Arumintavásár központi jegyirodájában a Szt. Háromság szobor mellett. Az Arumintavásári belépőjegyek ára 20 lej, állandó belépőjegy a vásár 10 napjára darabonként 100 lej.

Viztartány
10 hl. felületű megvételre kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadásában. 4267

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.
Selénd-dezsőháza fogyasztási szövetkezet üzletvezetői állásra pályázatot hirdet. Fizetés: lakás, 12 m² tűzifa, veteményes kert, havi 400 Lej, 4% forgalmi jutalék. Átlagos havi forgalom 50.000 Lej. Pályázók szakképzettségüket igazoló irataikat augusztus 15-ig a szövetkezet igazgatóságához Silindia (jud. Arad) küldjék be. Óvadék készpénzben vagy első helyeni betáblázásra 25.000 Lej. 4252

Lágy ólom
megvételre kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.